

## Opozorilo javnosti

Predstavniki KS Rudnik, Peruzzi, Krim, Galjevica, Barje in Lavrica so 2. novembra na tiskovni konferenci seznanili predstavnike sredstev javnega obveščanja z vsebino odprtega pisma, ki ga v celoti objavljamo. Ob tej priložnosti so še posebej poudarili nezadovoljstvo in nemoč, ki jo tamkajšnji prebivalci čutijo ob nadaljevanju izgradnje prve etape nove faze izgradnje Polikemovega skladišča. Prepričani so, da gre za princip investitorja, da z majhnimi koraki zagotovo pripelje investicijo do konca. Takšnemu mnenju je v ilustracijo tudi podatek, da je bilo v začetku leta ocenjeno vlaganje Polikema na 300 milijard, sedaj pa že na 1000 milijard. Ponovno so opozorili tudi na vse razsežnosti nevarnosti izgradnje teh skladišč za Ljubljano kot tako in še posebej izpostavili zahtevo tudi po ukinitvi – odnosno preselitvi ostalih 12 nevarnih skladišč iz Ljubljane. Z ozirom na to, da so dosedaj pravzaprav izkoristili vse zakonite poti v smislu uveljavljanja zahtev (objavljamo tudi zadnje delegatsko vprašanje in pobudo skupine delegatov občine Ljubljana Vič-Rudnik posredovano republiški skupščini) se obračajo na ljubljansko in slovensko javnost s tem odprtim pismom. Tako so soglasno sklenili 19. oktobra na razširjeni seji konference SZDL Rudnik ob sodelovanju predstavnikov vseh omenjenih KS. Pismo so poslali vsem ljubljanskim vodstvom skupščin in konferenc SZDL, republiški skupščini in izvršnemu svetu ter RK SZDL, organizacijam za varstvo okolja, Gospodarski zbornici...

## Odprto pismo družbenopolitičnim organizacijam in javnosti v zvezi z gradnjo skladišča nevarnih snovi DO POLIKEM

Čeprav je bila javnost že večkrat obveščena o tvegani gradnji skladišča nevarnih kemičnih snovi, ki ga gradi DO POLIKEM na Rudniku pri Ljubljani, ugotavljamo krajani KS BARJE, GALJEVICA, KRIM, LAVRICA, PERUZZI in RUDNIK, da je obveščenost o tem še premajhna in neuspešna. Z gradnjo kljub prepovedi nadaljujejo z največjo možno hitrostjo. Zato vas na kratko obveščamo o neprimerosti lokacije in nevarnostjo za prebivalstvo cele Ljubljane.

Prvotno projektno dokumentacijo je izdelal INA Projekt. Zaradi etapne gradnje je projekt spremenil LIZ Inženiring. V tem projektu gradnje, po katerem POLIKEM tudi gradi, je prišlo do občutnih sprememb v pogledu požarne in ekološke varnosti in s tem do večje možnosti okužbe ozračja, vode in tal. Ker projekt ne ustreza niti jugoslovanskim, kaj šele zahodnoevropskim predpisom, je gradnja objektov skladišč prve etape prve faze neustrezna.

Lokacijske odločbe in gradbeno dovoljenje za gradnjo skladišča je izdala občina Ljubljana Vič-Rudnik. Zaradi prevelikih količin nevarnih snovi in kršenja pristojnosti občine, je Republiški komite za varstvo okolja in urejanje prostora lokacijsko odločbo preklinal in ustavil gradnjo. Žal pa je kasneje dovolil izvesti nekatera nujna dela. POLIKEM je dovoljenje izkoristil in gradil vse objekte s pospešeno naglico naprej. S tem vlaga še več denarja v tvegano gradnjo z namenom, prikazati javnosti, da je preklinal gradnje ob toliko visokih vložnih denarnih sredstvih nemogoče. Omenjeni Komite vodi sedaj ponovno akcijo o lokacijskem postopku. Ker nismo bili krajani omenjenih KS o sprejemu zazidalnega načrta pred leti dovolj oziroma popolnoma obveščeni o gradnji skladišč nevarnih kemičnih snovi na Rudniku, sedaj ne dopustimo, da se ponovna akcija lokacijskega po-

stopka vodi le za krajane, ki stanujejo v dvestometrskem pasu blizu skladišča. To je problem življenjske nevarnosti širšega področja in tudi samega mesta Ljubljane.

Izvršni svet Skupščine mesta Ljubljane je na podlagi naših zahtev sprevidel tveganje gradnje in je ustanovil Komisijo za ponovno presojo ekoloških vidikov urbanistične ureditve industrijske cone VP 1/2 Rudnik. Predstavniki omenjene Skupščine in občine Ljubljana Vič-Rudnik so na javnih zborih krajanov jasno povedali, da bo strokovno mnenje te Komisije obvezujoče za krajane, graditelja in vse upravne organe. Komisija je ocenila, da je lokacija skladišča kemičnih snovi na Rudniku zaradi naravnih danosti izredno tvegana oziroma neprimerna. Opozorila je tudi, da bo zaradi naravnih danosti gradnja zahtevala izredno visoka finančna sredstva. Ob pomoči Požarnega inženiringa iz Radovljice je Komisija tudi ugotovila, da projekt ne ustreza predpisom.

Komisija je ugotovila, da bi prišlo v primeru nesreče (požar, potres, človeška nepazljivost itd.) do hude nesreče. Ob požaru bi zaradi termičnega razpada kemičnih spojin nastale smrtno strupene snovi, ki bi lahko vplivale na življenja ljudi in živali do 10 km ali še več od skladišča. To pa so že posledice in iz njih izvirajoče odgovornosti, ki jih ne bi smeli prevzeti noben upravni organ ali ustanova pri ponovni izdaji lokacijskega dovoljenja. V zvezi s tem zahtevamo, da bodo zares obvezujoča dognanja omenjene Komisije.

Še posebej moramo poudariti, da je locirana gradnja skladišča na izredno nevarnem potresnem ozemlju, ki ga prečkajo številne prelomnice, na slabih barjanskih tleh s podtalno vodo na površini in na poplavnem ozemlju. V primeru požara ni moči zadržati odpadnih voda ali snovi od gašenja, ker je nivo zgradb skoraj na višini podtalnice in bi te vode po gašenju tekle neposredno preko potokov v Ljubljano in Savo. Poleg tega je barjanska kotlina pozimi in jeseni večinoma brez vetrov oz. neprevetrena; meritve so pokazale, da v ostalih letnih časih pihajo vetrovi večinoma proti mestu Ljubljana, katere središče je oddaljeno od skladišča samo 4 km zračne črte. Države Zahodne Evrope že upoštevajo navodila OECD, naj se kemična industrija in njena skladišča preselijo iz naseljenih predelov. V porog tem navodilu pa se nadaljuje s pripravo zazidalnega načrta nove soseske Ilovica za 15.000 prebivalcev. Načrt predvideva objekte, ki bodo dosti višji od običajnih na Barju. Le to naj bi bilo oddaljeno od skladišč na Rudniku le nekaj več kot 200 metrov. Le kdaj bo prevladal zdrav razum in ekološka osveščenost ljudi nad trenutno kratkoročno ekonomiko?

Kljub zgornjim opozorilom izredno poudarjamo, da nismo načelno proti gradnji industrijske cone na Rudniku. Zahtevamo le, da te gradnje vsake posamič in vse skupaj zagotovo potrebna varnost ožji in širši okolici vključno s celotno Ljubljano upoštevajo s tem obstoječe in predvidene razmere.

Prosimo vas, da nam pomagate pri obvestitvi vseh prebivalcev Ljubljane o gradnji skladišča nevarnih kemičnih snovi na Rudniku. Zahtevamo izvedbo referenduma celotne Ljubljane o možnosti gradnje skladišča na Rudniku. Na referendumu se naj prebivalci izjasnijo tudi o ukinitvi dvomljivih skladišč kemičnih snovi v Ljubljani, ki ne odgovarjajo predpisom o varnosti. Nadalje zahtevamo takojšnjo ustavitv vseh del pri gradnji skladišč na Rudniku še pred izvedbo referenduma. Upamo, da bomo z zdrav pametjo in strpnim dialogom dosegli pametno rešitev, saj smo drugače v nasprotnem primeru prisiljeni z lastnimi telesi preprečiti gradnjo skladišča, kjer bi opravljali za ljudi in okolje tvegano kopičenje nevarnih kemičnih snovi.

KRAJANI KRAJEVNIH SKUPNOSTI BARJE, GALJEVICA, KRIM, LAVRICA, PERUZZI in RUDNIK

## O Polikemu in spremembah zazidalnega načrta VB 1/2

O Polikemovi investiciji pa je tekla razprava tudi na eni zadnjih sej izvršnega sveta. Z ozirom na ugotovitve neodvisne komisije za presojo ekoloških vidikov načrtovane naložbe, da je v samem postopku prihajalo tudi do napak in zmot v strokovnosti investicij, ki so v postopku sodelovale (različne ocene stopnje nevarnosti...) je izvršni svet pozval člane te komisije naj podajo svoje mnenje tudi o tem vprašanju oziroma naj sodelujejo pri dokončni razrešitvi tega vprašanja. Prav tako je odločno podpril prizadevanja za ustanovitev Centra za preizkus projektov vezanih na nevarne snovi, ki se bo povsem strokovno ukvarjal z vsemi možnimi vplivi nevarnih snovi.

Na tej seji pa je izvršni svet tudi verificiral izjave svojih predstavnikov dane na javnih srečanjih, da ne bo dopustil pričetka obratovanja nobenega novega objekta v industrijski coni na območju Rudnika, dokler ne bo zagotovljena kompletna komunalna infrastruktura, niti ne bo brez izdanih uporabnih dovoljenj dovolil pričetka obratovanja.

Od republiškega komiteja za urejanje prostora in varstvo okolja, je zahteval da skladno s svojimi pristojnostmi tekoče spremlja delo na terenu in o poročilu inšpekcijskih služb stalno obvešča tako prizadete KS kot tudi občinski izvršni svet.

Izvršni svet je obravnaval tudi gradivo sprememb zazidalnega načrta za del območja urejanja VP 1/2 Rudnik – območje drobnega gospodarstva – sprejem sklepa o začetku postopka. Kot vemo je občinska skupščina 23. decembra 1987 leta sprejela odlok o sprejemu zazidalnega načrta za del območja urejanja VP 1/2 Rudnik – območje drobnega gospodarstva. Ker je v obdobju po sprejemu tega odluka prišlo do dvomov ustreznosti območja za gradnjo galvanskih delavnic in ker so nekateri investitorji navedeni v zazidalnem načrtu odstopili od nameravane gradnje, je izvršni svet sprejel sklep s katerim bo pričetek postopka za spremembo in dopolnitev zazidalnega načrta v tem smislu, da bo območje urejanja namenjeno za izgradnjo objektov drobnega gospodarstva, ki ustrezajo ekološkimi pogoji gradnje na tem območju. To pa pomeni, da je iz dosedanjih prilog potrebno črtati predvidene investitorje. To pa pomeni, da bo izvršni svet moral poiskati nove investitorje, ki izpolnjujejo pogoje okolja, ponovno pa bo preveril namembnost celotnega kompleksa, kar pomeni oceniti tudi realnost, smotrnost in potrebnost površin za Polikem, kot jih ima sedaj. Celoten postopek sprememb zazidalnega načrta pa bo treba hitro izpeljati.

## DELEGATSKO VPRAŠANJE KS RUDNIK IN KRIM

## Zakaj Polikem nadaljuje z gradnjo?

Na zasedanju Skupščine občine Ljubljana Vič Rudnik dne 28. septembra 1988 sta Krajevna skupnost Rudnik in Krajevna skupnost Galjevica postavili delegatsko vprašanje: »Zakaj POLIKEM Ljubljana nadaljuje z gradnjo v Industrijski coni VP 1/2 Rudnik?«

Komite za urejanje prostora in varstvo okolja je z dopisom dne 12. oktobra 1988 opozoril republiško urbanistično in republiško gradbeno inšpekcijo na trditve Krajevne skupnosti Rudnik in Krim, da Polikem nadaljuje z gradnjo. Dne 19. oktobra 1988 smo prejeli naslednji odgovor Republiškega urbanističnega inšpektorata:

Prejeli smo vaš dopis z dne 12. oktobra 1988 s katerim nas obveščate, da so vas krajani Krajevne skupnosti na območju Rudnika opozorili, da investitor POLIKEM TOZD Trgovina nadaljuje z gradnjo objektov. Prosimo nas tudi, da nemudoma ukrepamo in vas o ukrepih obvestimo.

Obvestiti vas moramo, da ste nam

v skladu s 66. členom zakona o splošnem upravnem postopku dolžni odstopiti v pristojno reševanje vloge, ki jih je možno razumeti kot prijave – v vašem dopisu omenjena opozorila o gradnji objektov »POLIKEM« v industrijski coni VP 1/2 na Rudniku.

V informacijo vam lahko povemo, da so dela, ki jih je investitor PTD Center Kemija, D. O. v ustanavljanju, Maistrova 10, Ljubljana, v sestavi DO POLIKEM, opravljal na gradbišču v industrijski coni VP 1/2 na Rudniku, v času od 7. 6. 1988 dalje, v skladu z odločbo št. 350/A-132/88-EP/NO z dne 13. 6. 1988, ki jo je izdal Republiški komite za varstvo okolja in urejanje prostora in z njo istemu investitorju dovolil izvršiti dela, ki preprečujejo nastanek velike družbene škode in pomenijo zavarovanje ljudi in premoženja.

Omeniti moramo tudi, da v območju omenjenega gradbišča poteka tudi trasa fekalnega kanala za celotno cono industrijske VP 1/2, za kar je izdano posebno lokacijsko dovoljenje investitorju ZIL TOZD urejanje stavbnih zemljišč Vič. Ta gradnja ni predmet investitorja PTD Center kemije. Prav v času od 7. 6. 1988 dalje je izvajalec Gradis na tem objektu intenzivno opravljal zemeljska in druga dela.

Republiški gradbeni inšpektorat pa je naše obvestilo z dopisom št. 351-07/88 z dne 18. 10. 1988 posredoval v reševanju MUIS – gradbeni inšpekciji.

## DELEGATSKA POBUDA

## Izvršnemu svetu skupščine SR Slovenije

Skupina delegatov za zbor občin Skupščine SR Slovenije s sedežem v občini Ljubljana Vič-Rudnik je obravnavala in sprejela pobudo delegacij krajevnih skupnosti Rudnik, Peruzzi, Krim, Galjevica, Barje in Lavrica s katero se predlaga Izvršnemu svetu Skupščine SR Slovenije, da se v najkrajšem možnem času odloči glede ustavitve gradnje centralnega skladišča DO Polikem trgovina TOZD Chemo.

Pobudo utemeljujemo tudi s tem, da se je pristojnost odločanja o izdaji lokacijskega dovoljenja prenesla na Republiški komite za varstvo okolja in urejanje prostora, ki je po nadzorstveni pravici dne 17. 5. 1988 odpravil lokacijsko dovoljenje občinskega upravnega organa, ker le-ta pri odločitvi ni pravilno upošteval takratnih veljavnih predpisov glede pristojnosti za izdajo lokacijskega dovoljenja.

Ob dvomljivosti investicije govori tudi poročilo posebne komisije formirane pri Izvršnem svetu Skupščine mesta Ljubljane, ki kot razlog navaja občutljivost potresnega območja in posebne naravne danosti. Po informaciji navedenih krajevnih skupnosti so vprašljivi tudi projekti po kateri gradi Polikem svoje skladišče in sicer iz vidika predpisov v obstoječi zakonodaji.

Nameravana izgradnja centralnega skladišča na 16 ha površine, večkrat netočno navajanje vrste snovi in količin, ki bi se skladiščile v coni potrjujejo možnosti nastanka kemičnega giganta, ki ne sodi v naseljeno središče tudi z vidika, da se v neposredni bližini pripravlja zazidalni načrt za izgradnjo stanovanjske soseske Ilovica s 15.000 prebivalcev, pa tudi središče mesta Ljubljane je od industrijske cone oddaljenih bori 4 kilometre.

Kljub temu, da je skupščina občine v mesecu februarju poslala Polikemu poročilo po ustavitvi gradnje, ter kasneje izdanemu dovoljenju republiškega upravnega organa, da zaključijo le najnujnejša dela zaradi preprečitve škode, po informaciji krajevnih skupnosti Polikem vztrajno nadaljuje z investicijo.

Vsi ti navedeni argumenti so narekovali skupini delegatov za zbor občin, da se postavi Izvršnemu svetu Skupščine SR Slovenije vprašanje glede primernosti lokacije skladišča kemičnih izdelkov DO Polikem na ljubljanskem barju oziroma v neposredni bližini mestnega središča.

SKUPINA DELEGATOV ZA ZBOR OBČIN OBČINE Ljubljana Vič-Rudnik